

Quickscan haalbaarheidsonderzoek niet-sportgerelateerde evenementen in een vernieuwd Sportpaleis Alkmaar

Quickscan haalbaarheidsonderzoek niet-sportgerelateerde evenementen in een vernieuwd Sportpaleis Alkmaar

Rapport
Gemeente Alkmaar

Inhoudsopgave

H1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Vraagstelling	1
1.3 Verantwoording werkwijze	2
1.4 Leeswijzer	2
H2 Samenvatting	3
H3 Kaders en uitgangspunten	5
3.1 Gemeentelijke beleidskaders	5
3.2 Planontwikkeling Sportpaleis	7
3.3 Algemene eisen niet-sportgerelateerde evenementen	8
H4 Marktverkenning	10
4.1 Algemene trends en ontwikkelingen	10
4.2 Huidige voorzieningen in stad en regio	11
4.3 Demografische ontwikkelingen	12
4.4 Benchmark	12
H5 Haalbaarheid niet-sportgerelateerde evenementen 3.500 - 6.000 bezoekers (deelvraag A)	14
5.1 Uitgangspunten beschikbare capaciteit	14
5.2 Beoordeling soorten niet-sportgerelateerde evenementen	15
H6 Haalbaarheid Sportpaleis als extra capaciteit van poppodium Victorie (deelvraag B)	21
H7 Conclusies en aanbevelingen	23
7.1 Conclusies	23
7.2 Aanbevelingen	23
Bijlage 1 Bronnen	24
Bijlage 2 Ruimtestaten	25
Colofon	26

Dit document (inclusief eventuele bijlagen) is opgesteld door BMC en de (auteurs)rechten met betrekking tot de inhoud en het format van dit document berusten bij BMC. Dit document is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de opdrachtgever en mag niet worden gepubliceerd of aan anderen ter beschikking worden gesteld zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van BMC.

H1 | Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Alkmaar beoogt een renovatie en/of vernieuwbouw van het huidige Sportpaleis op de locatie Terborchlaan 200. In dat kader laat de gemeente onderzoek doen naar mogelijke toekomstscenario's voor deze voorziening.

Het Sportpaleis omvat nu een wielervedstrijd met in het midden een multifunctionele sportvloer. Het Sportpaleis blijft ook in de toekomst een multifunctionele sportlocatie, waar sportactiviteiten in de vorm van trainingen, wedstrijden en grote sportevenementen kunnen plaatsvinden, al dan niet met behoud van de wielervedstrijd en/of een ronde atletiekbaan met overige atletiekvoorzieningen op het middenterrein.

De gemeente Alkmaar heeft Adviesbureau Synarchis opdracht gegeven om voor het nieuwe en/of te vernieuwen Sportpaleis een aantal varianten uit te werken en deze te voorzien van een investerings- en exploitatieraming. Aanvullend daarop heeft de gemeente aan BMC gevraagd om te onderzoeken of de beoogde sportfaciliteiten ook kunnen worden ingezet voor de organisatie van niet-sportgerelateerde evenementen. De achtergrond hiervan is dat in het kader van de Cultuurverkenning 2024 (Blueyard) is vastgesteld dat Alkmaar kampt met ruimtegebrek als het gaat om het ontwikkelen van nieuwe culturele initiatieven. Een daarmee samenhangende vraag is of 'cultuur' kan fungeren als een van de 'kostendragers' voor een nieuw te ontwikkelen Sportpaleis.

1.2 Vraagstelling

De gemeente Alkmaar heeft BMC gevraagd om te onderzoeken of er realistische mogelijkheden zijn om in een gerenoveerd en/of vernieuwd Sportpaleis niet-sportgerelateerde evenementen, zoals muziek- en theatervoorstellingen, te organiseren, om zo het Sportpaleis meer rendabel te maken.

Meer specifiek heeft de gemeente Alkmaar aan BMC twee deelvragen voorgelegd:

- A. Breng in beeld of er in de gemeente Alkmaar behoefte is aan een indoorlocatie, waar voor 5.000 - 10.000 bezoekers niet-sportgerelateerde evenementen kunnen plaatsvinden. En daarmee samenhangend: als die behoefte er is, wat voor een soort evenementen dat dan kunnen zijn en in welke omvang (aantal activiteiten per jaar, gebruikstijden), en wat de financiële effecten hiervan zijn op de exploitatie van het beoogde nieuwe Sportpaleis.
- B. Kan een nieuw Sportpaleis voorzien in de behoefte die poppodium Victorie heeft aan extra capaciteit voor het organiseren van concerten tot maximaal 1.500 bezoekers ten opzichte van de huidige capaciteit van 900? En daarmee samenhangend: als die mogelijkheid er in technische zin is, hoe verhoudt zich dit dan investeringstechnisch tot een mogelijke capaciteitsuitbreiding op de huidige locatie van het poppodium of op een locatie elders in de stad?

1.3 Verantwoording werkwijze

We zijn ons haalbaarheidsonderzoek gestart met een informatieronde, bestaande uit deskresearch en gesprekken met de betrokken beleidsadviseurs van de gemeente Alkmaar, met de directies van Theater De Vest en van poppodium Victorie, met de stichting Hart van Noord-Holland, met een aantal ondernemers en/of eventorganisatoren in de regio en met de locatiemanager van Alkmaar Sport. Een volledige lijst met organisaties en/of personen die we in het kader van ons onderzoek hebben gesproken, hebben we opgenomen in bijlage 1 bij dit rapport.

Op basis van de informatieronde hebben we vervolgens een marktanalyse uitgevoerd, inclusief een beknopte benchmark. Aan de hand van deze analyse hebben we vastgesteld wat het (mogelijke) potentieel is voor niet-sportgerelateerde evenementen in het nieuwe en/of vernieuwde Sportpaleis en in welke mate deze activiteiten in positieve zin kunnen bijdragen aan de exploitatie van het Sportpaleis. Ook hebben we de randvoorwaarden geformuleerd, die hierbij van toepassing zijn. Specifiek voor deelvraag B (zie paragraaf 1.2) hebben we ook gekeken naar de status en onderbouwing van de plannen voor de uitbreiding van het poppodium.

Omdat de planontwikkeling voor een nieuw of vernieuwd Sportpaleis in Alkmaar zich nog in de zogenoemde 'Initiatieffase' bevindt, heeft ons haalbaarheidsonderzoek het karakter van een 'quickscan'.

De gemeente Alkmaar heeft BMC gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijkheden om niet-sportgerelateerde evenementen te faciliteren in het beoogde nieuwe Sportpaleis, maar daarbij uitdrukkelijk aangegeven dat tot die evenementen ook culturele activiteiten worden gerekend. Om die reden hebben we niet alleen naar de economische waarde van evenementen gekeken, maar ook naar de culturele en/of maatschappelijke waarde ervan.

We hebben tijdens ons onderzoek regelmatig contact gehad met Synarchis om informatie uit te wisselen en om de inhoud van onze rapportages zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage gaan we allereerst in op de kaders en uitgangspunten die voor het haalbaarheidsonderzoek van belang zijn. Daarna volgt een marktverkenning, op basis waarvan wij bij de huidige inzichten de mate van haalbaarheid van niet-sportgerelateerde evenementen in het nieuwe en/of vernieuwde Sportpaleis, uitgesplitst naar de twee deelvragen (zie paragraaf 1.2), vaststellen. Daarna werken we het een en ander uit in een aantal 'businesscases' op hoofdlijnen.

H2 | Samenvatting

De gemeente Alkmaar ontwikkelt plannen voor een nieuw Sportpaleis op de locatie Terborchlaan 200. Afhankelijk van het concept en het indelingsprincipe waarvoor uiteindelijk wordt gekozen, ligt de bandbreedtecapaciteit voor niet-sportgerelateerde evenementen tussen de 3.500 - 6.000 bezoekers (zit- en/of staanplaatsen).

De mate waarin het beoogde nieuwe Sportpaleis gebruikt kan worden voor niet-sportgerelateerde evenementen wordt bepaald door de markt (vraag en aanbod) en door de beschikbare capaciteit en faciliteiten van het nieuwe Sportpaleis.

Het beoogde nieuwe Sportpaleis wordt primair ontwikkeld voor activiteiten op het gebied van sport en niet als multifunctionele eventlocatie waar ook activiteiten op het gebied van sport plaatsvinden. Dit betekent dat er bij niet-sportgerelateerde activiteiten altijd een aanzienlijke inspanning zal moeten worden geleverd om de faciliteiten om te bouwen voor een tijdelijk gebruik als eventlocatie. De (extra) kosten die hieruit voortvloeien hebben vanzelfsprekend een negatief effect op het 'verdienmodel' van de eventorganisator en/of risicodragende partij. Daarmee moet het beoogde nieuwe Sportpaleis in Alkmaar concurreren met voorzieningen die wel volledig zijn geoutilleerd voor het hosten van evenementen. Een goed voorbeeld hiervan is de AFAS Live in Amsterdam.

Omdat de logistiek en de set-up van een productie per evenement verschillen, is een investering in een vaste inrichting ten behoeve van niet-sportgerelateerde evenementen niet opportuun, met uitzondering van een systeem van doeken, waarmee de tribunes aan het zicht kunnen worden onttrokken, een grit van ophangpunten in de dakconstructie en voldoende (goed bereikbare) stroomvoorzieningen. Deze faciliteiten komen in algemene zin ten goede aan de verhuurbaarheid van het beoogde nieuwe Sportpaleis. Bij de huidige inzichten schatten wij in dat daarmee een investering van circa € 1.000.000 exclusief btw en exclusief bouwkundige voorzieningen gemoeid is.

Als we in het bijzonder kijken naar de mogelijkheden voor (professionele) concerten en theatervoorstellingen binnen het beoogde nieuwe Sportpaleis met een schaalgroottecapaciteit van 3.500 - 6.000 bezoekers, zijn ten minste ook aanvullende akoestische voorzieningen nodig, zowel gericht op de kwaliteit van de akoestiek binnen als op het voorkomen van geluidstekken. Het is in dit stadium van de planontwikkeling niet mogelijk om een valide inschatting te maken van de kosten die hiermee samenhangen. Dat kan pas later in een ontwerp en na nader onderzoek worden vastgesteld. Maar ook al zouden voornoemde investeringen worden gedaan, dan biedt dat geen garantie dat het beoogde nieuwe Sportpaleis in de toekomst ook daadwerkelijk structureel gebruikt kan gaan worden voor niet-sportgerelateerde evenementen. Wij verwachten namelijk dat (ook in de toekomst) het aanbod van interessante evenementen en/of producties op een schaalgroottecapaciteit van 3.500 - 6.000 bezoekers zeer beperkt zal zijn. En als een dergelijk aanbod er wel is, dan zal naar verwachting eerder worden gekozen voor een locatie die qua faciliteiten en uitstraling (wel) optimaal is geëquipeerd voor niet-sportgerelateerde evenementen. Ook zal het bij de gegeven capaciteit voor een eventorganisator moeilijk, zo niet onmogelijk zijn, om financieel boven 'break-even' uit te komen.

De conclusie is dan ook dat het beoogde nieuwe Sportpaleis in Alkmaar incidenteel ruimte kan bieden aan niet-sportgerelateerde evenementen met een schaalgroottecapaciteit van 3.500 - 6.000 bezoekers. Dan gaat het met name om kleinschalige beurzen, rommelmarkten, zakelijke bijeenkomsten en feesten, zoals Qmusic The Party. Met een meer eigentijdse uitstraling van het in- en exterieur, en een betere interne logistiek ten opzichte van de huidige situatie, liggen er kansen voor een beperkte groei van dit soort evenementen en een lichte verbetering van het rendement per evenement. Een min of meer structureel gebruik van het beoogde nieuwe Sportpaleis ten behoeve van concerten en/of theatervoorstellingen achten we bij de genoemde schaalgrootte echter niet realistisch (deelvraag A).

Gebruik van het nieuwe beoogde Sportpaleis als alternatieve locatie voor popconcerten met een bandbreedtebereik van 900 - 1.500 bezoekers achten wij eveneens niet realistisch. Allereerst zullen de incidentele kosten per productie zeer aanzienlijk zijn. Deze kosten zullen nooit kunnen worden gedekt uit de opbrengsten van de kaartverkoop en de horeca. Maar ook al zou de gemeente bereid zijn om dit (extra) negatieve saldo te compenseren, dan is een succesvolle bespeling van het toekomstige Sportpaleis niet gegarandeerd. Het grote succes van poppodia als Victorie, Patronaat (Haarlem), Paradiso (Amsterdam), Melkweg (Amsterdam), Hedon (Zwolle) en Luxor (Arnhem) is mede toe te rekenen aan de unieke, intieme ambiance, die eigen is aan de zalen in het zogenoemde 'clubcircuit'. Een dergelijke sfeer is niet te realiseren in een Sportpaleis. Daarmee ontstaat er een groot risico op uitval van aanbod en publiek. Het mislukken van een initiatief als de Waerdse Tempel in Heerhugowaard is hiervan een goed voorbeeld (deelvraag B).

Ten slotte merken we op dat het beoogde concept van het nieuwe Sportpaleis zich niet leent voor 'dubbelgebruik'. Dat wil zeggen dat sportactiviteiten en het opbouwen en afbreken van een evenement niet gelijktijdig kunnen plaatsvinden.

H3 | Kaders en uitgangspunten

3.1 Gemeentelijke beleidskaders

In deze paragraaf gaan we kort in op een aantal beleidskaders die (mede) richtinggevend zijn voor een mogelijk gebruik van het nieuwe of vernieuwde Sportpaleis voor niet-sportgerelateerde evenementen.

Strategienota Citymarketing en Evenementen 2024 - 2028

De gemeente zet citymarketing in om de positie van Alkmaar als centrumstad van Noord-Holland Noord waar te maken en vast te houden: Alkmaar, de 'place to be' en een aantrekkelijke gemeente om te wonen, om te bezoeken, om te werken en om talent te ontwikkelen. Evenementen dragen bij aan een aantrekkelijke gemeente en zijn om die reden ook onderdeel van de gemeentelijke citymarketing. Ten aanzien van evenementen heeft de gemeente de volgende ambitie geformuleerd: 'De gemeente Alkmaar heeft en behoudt haar goed gevulde evenementenkalender. Doordat evenementen gespreid zijn in tijd en plaats, is er een balans tussen levendigheid en leefbaarheid.'

In de nota wordt vastgesteld dat de evenementenkalender nu vooral in de periode april tot en met oktober goed gevuld is, waarbij veel evenementen in de binnenstad plaatsvinden. De gemeente wenst ook een levendig evenementenaanbod te hebben in de rustige maanden met een goede spreiding over de beschikbare locaties. Met andere woorden: een jaarrond aanbod.

Uit het participatietraject dat was gekoppeld aan het tot stand komen van de strategienota is naar voren gekomen dat stakeholders en bewoners overwegend trots zijn op en tevreden met het aantal, de kwaliteit en diversiteit van het aanbod, maar dat wel (onderscheidende) concepten worden gemist op het gebied van theater en muziek ('Het mag in Alkmaar wel wat spannender').

Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 - 2035

De visie is geschreven en uitgewerkt door SWECO Stedelijke Planning in opdracht van de regiogemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest. De regiogemeenten willen de brede welvaart in de regio Alkmaar bevorderen door in te zetten op duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie met een focus op het bevorderen van leefbaarheid, economische voordelen en behoud van natuur- en cultuurhistorische waarden. Daarbij zijn er vier regionale opgaven:

- het huidige recreatieaanbod beter benutten en verduurzamen;
- bekendheid van de parels in regio Alkmaar verbeteren;
- balans leefbaarheid en economische groei waarborgen;
- druk op natuurgebieden verlichten.

Een en ander mondt uit in twee regionale doelstellingen: *seizoensspreiding* en *ruimtelijke spreiding*, en in vier strategische pijlers: *Verbeteren*, *Verbinden*, *Vertellen* en *Verenigen*.

De dominante leefstijl van de inwoners van Alkmaar is die van de *Plezierzoeker*. Deze groep trekt er vaak met een groep op uit en is vooral op zoek naar plezier en entertainment. Bij de

inwoners van de kustgemeenten is *Inzichtzoeker* de dominante leefstijl, terwijl de inwoners van de gemeenten Uitgeest en Dijk en Waard met name worden getypeerd als *Stijlzoekers*. Deze groepen zijn minder geïnteresseerd in entertainment en/of een meer mainstream cultuuraanbod.

Cultuurverkenning 2024

Door bureau Blueyard is in 2024 in opdracht van de gemeente Alkmaar een brede verkenning uitgevoerd naar de huidige staat van cultuur in de gemeente Alkmaar en is er een doorkijk gegeven naar de toekomst.

In de Cultuurverkenning wordt Alkmaar gepositioneerd als 'het energieke hart van Noord-Holland Noord' met drie kernfuncties voor de wijde regio: *magneet*, *markt* en *motor*. Alkmaar is een centrumgemeente met een groot verzorgingsgebied.

Uit de behoeften en/of wensen van de inwoners van de gemeente, die relevant zijn voor de verdere vormgeving van het evenementenbeleid, blijkt dat men vindt dat er in Alkmaar (nog) te weinig gebeurt voor jongeren en dat Alkmaar een stad van 'feestvierders' is. Verder is van belang dat het theatraanbod in de stad, Alkmaar als 'muziekstad', en festivals een belangrijke bijdrage leveren aan de culturele kracht van Alkmaar.

Uitdagingen en kansen die een relatie hebben met het evenementenbeleid zijn *ruimtegebrek* (fysiek) voor culturele activiteiten, de *diversiteit* en het *bereik van het aanbod*, en activiteiten voor *jongeren*.

In de aanbevelingen die Blueyard doet wordt expliciet de wenselijkheid van een Cultuurhal in Alkmaar genoemd: één grote ruimte voor presentaties, evenementen, tentoonstellingen, grote concerten of theaterstukken. 'Geen partycentrum aan de ringweg, maar een bijzondere ruimte op een aantrekkelijke plek.'

Evenementenbeleid

Er zijn in het huidige Sportpaleis drie soorten evenementen mogelijk:

- a. een evenement met onversterkte (straat)muziek, achtergrondmuziek en beperkte spreekinstallaties, waarbij het evenement per dag maximaal 5.000 bezoekers trekt = categorie 1;
- b. een evenement met spreekinstallaties, versterkte (live) muziek, orkest, taptoe et cetera, waarbij het evenement per dag maximaal 5.000 bezoekers trekt = categorie 2;
- c. een evenement, zoals popconcerten, live optredens, houseparty's, dj's, rap, dance-events en muziekprogramma's van radio en televisieomroepen et cetera, waarbij het evenement per dag maximaal 5.000 bezoekers trekt = categorie 3.

Er geldt voor het huidige Sportpaleis een maximum van tien evenementen van categorie 2 en 3 per jaar met een totale duur van twintig dagen per bestemmingsvlak per jaar, exclusief het op- en afbouwen. De maximale eindtijd van evenementen op deze locatie is 24.00 uur.

Met betrekking tot de geluidsnormen is inzake het huidige Sportpaleis het volgende toegestaan:

- feesten en concerten met relatief weinig bas: maximale geluidsnorm is 90 dB(C) op de dichtstbijzijnde gevel van geluidsgevoelige gebouwen;
- evenementen waarbij muziek niet het hoofddoel is met relatief weinig bas: maximale geluidsnorm is 80 dB(C) op de dichtstbijzijnde gevel van geluidsgevoelige gebouwen;
- evenementen zonder muziek of met zeer zachte achtergrondmuziek: maximale geluidsnorm is 75 dB(C) op de dichtstbijzijnde gevel van geluidsgevoelige gebouwen.

3.2 Planontwikkeling Sportpaleis

De planontwikkeling voor een nieuw of vernieuwd Sportpaleis is in gang gezet omdat de huidige accommodatie onvoldoende toekomstbestendig is. In het kader van deze planontwikkeling worden nu vijf verschillende scenario's onderzocht:

1. wielerved 250 meter, ronde atletiekbaan 200 meter, elementen voor atletiekonderdelen met sprintbaan op het middenterrein. Er moet een multifunctionele sportvloer opgelegd kunnen worden voor (sport)evenementen. Tevens een extra sporthal;
2. wielerved 250 meter en multifunctionele sportvloer (variant zonder atletiekvoorzieningen);
3. ronde atletiekbaan 200 meter met een vaste atletiekvoorziening op het middenterrein en een aparte sporthal;
4. zaalsportstadion zonder wielerved- en atletiekbaan, alleen een multifunctionele sportvloer met tribunecapaciteit;
5. renovatiescenario's.

Voor de scenario's genoemd onder 1 t/m 4 geldt als uitgangspunt een tribunecapaciteit van 2.000 vaste plaatsen rondom de wielerved-/atletiekbaan, ruimte voor 1.500 staanplaatsen rondom de wielerved-/atletiekbaan en de mogelijkheid om 1.500 - 2.000 flexibele zitplaatsen te creëren binnen de wielerved-/atletiekbaan.

De planontwikkeling bevindt zich nog in de zogenoemde 'Initiatieffase'. Om die reden is er nog geen ontwerp gemaakt. Wel zijn er voor de verschillende scenario's 'ruimtestaten' opgesteld en zijn er plattegronden gemaakt. Deze zijn als bijlage 2 bij deze rapportage gevoegd.

Over de gebruikstijden van het beoogde Sportpaleis voor de kernactiviteiten (sport) kan in algemene zin gezegd worden dat het binnensportseizoen in september start en loopt tot en met april. Het 'indoorseizoen' voor buitensporten loopt in beginsel van november tot en met februari/maart. De seizoenen voor baanwielrennen en atletiek zijn respectievelijk oktober tot en met maart, en november tot en met februari. Dit betekent dat de periode waarin er behoefte is aan niet-sportgerelateerde (indoor) evenementen (zie ambitie van de gemeente om tot meer spreiding over het gehele jaar te komen) en het seizoen waarin de verenigingen intensief gebruikmaken van het Sportpaleis grotendeels samenvallen.

3.3 Algemene eisen niet-sportgerelateerde evenementen

Het beoogde nieuwe of vernieuwde Sportpaleis in Alkmaar kan in beginsel ook dienen als locatie voor niet-sportgerelateerde evenementen. We gaan voor ons haalbaarheidsonderzoek uit van ten minste vier soorten activiteiten:

- A. zakelijke bijeenkomsten: kleinschalige beurzen, bedrijfspresentaties en -feesten, rommelmarkten;
- B. theatervoorstellingen;
- C. concerten;
- D. danceparty's.

Om dergelijke activiteiten in het Sportpaleis te kunnen faciliteren en/of te organiseren dient het nieuwe of vernieuwde Sportpaleis aan een aantal algemene voorwaarden en/of eisen te voldoen. Dat zijn de volgende:

- A. Het is relatief eenvoudig om de sportfaciliteit(en) snel om te bouwen naar een evenementenlocatie (en weer terug).
- B. De capaciteit is flexibel. Dat wil zeggen dat het aantal zit- en/of staanplaatsen te vergroten en/of te verkleinen is, afhankelijk van het evenement en/of de gewenste opstelling, en vanzelfsprekend tot de maximumcapaciteit staan en/of zitten in relatie tot de brandveiligheidseisen.
- C. Bij evenementen met een theateropstelling (podium aan een van de lange of korte zijdes) wordt de capaciteit mede bepaald door de 'zichtlijnen'. In de praktijk betekent dit dat maar een beperkt deel van de capaciteit van de zaal kan worden gebruikt.
- D. Tribunes die niet in gebruik zijn dienen aan het zicht te kunnen worden onttrokken door doeken, bij voorkeur op een railsysteem.
- E. Er dienen voor niet-sportgerelateerde evenementen een aantal basisvoorzieningen aanwezig te zijn: voldoende (goed bereikbare) stroom, ophangpunten voor licht, geluid en audiovisueel, en aansluitpunten voor (tijdelijke) horeca-uitgifte.
- F. De (geluids)isolatiewaarde van het gebouw maakt het gebruik ervan voor (versterkte) popconcerten en dance-events mogelijk. Vergelijk akoestische eisen poppodium Victorie.
- G. Samenhangend met F.: gebruik van de faciliteiten voor (versterkte) popconcerten en dance-events gedurende de nachtelijke uren dient ten minste in het weekend mogelijk te zijn. Vergelijk eisen poppodium Victorie.
- H. Materialen (licht, geluid, trussen, podium, decorstukken et cetera) zijn relatief eenvoudig in het Sportpaleis binnen te brengen. In de praktijk betekent dit dat er een vrachtwagen naar binnen moet kunnen rijden.
- I. De maximale vloerbelasting is afgestemd op het gebruik van het Sportpaleis voor evenementen (denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van een podium).
- J. In het akoestisch ontwerp van het Sportpaleis is rekening gehouden met niet-sportgerelateerde evenementen, bijvoorbeeld op het gebied van spraakverstaanbaarheid en versterkte muziek.
- K. Het is relatief eenvoudig om voor niet-sportgerelateerde evenementen tijdelijk een aantal zogenoemde 'backstage-faciliteiten' te creëren, zoals (extra) kleedruimtes en een productiekantoor.

- L. De entreehal is ruim genoeg om de instroom van publiek op ordentelijke en/of publieksvriendelijke wijze te laten verlopen. Aandachtspunten hierbij zijn de toegangscontrole, eventuele visitatie en inname van jassen en tassen.
- M. Het aantal toiletten is toereikend bij piekbelasting, uitgaande van de maximale capaciteit (denk aan een pauze tijdens een concert of theatervoorstelling).
- N. Er is voldoende parkeergelegenheid voor de bezoekers van niet-sportgerelateerde evenementen, overeenkomstig de maximale capaciteit (zie ook B.).
- O. Dubbelgebruik van de faciliteiten bij het opbouwen en afbreken van een evenement is in theorie mogelijk, maar in de praktijk blijkt dit vaak ingewikkeld te zijn. Dit betekent dat in de meeste gevallen het gehele Sportpaleis meerdere dagen (exclusief) beschikbaar dient te zijn voor de organisator van het evenement (denk bijvoorbeeld aan veiligheidsaspecten).
- P. De directe omgeving van het Sportpaleis is voldoende uitnodigend voor gasten van niet-sportgerelateerde evenementen (relatie binnen - buiten).

In hoofdstuk 5 gaan we in op de meer specifieke eisen per soort evenement.

H4 | Marktverkenning

4.1 Algemene trends en ontwikkelingen

We kijken allereerst naar een aantal algemene (sectorale) trends en ontwikkelingen die mede bepalend zijn voor de haalbaarheid van niet-sportgerelateerde evenementen in een nieuw of vernieuwd Sportpaleis in Alkmaar.

- a. Voortschrijdende digitalisering van de samenleving – Hiermee wordt het aanbod van vrijetijdsactiviteiten en zakelijke evenementen niet alleen toegankelijker, maar wordt het (potentiële) publiek en/of de zakelijke klant ook de mogelijkheid geboden om op een andere wijze deel te nemen aan de activiteiten, bijvoorbeeld vanuit (het eigen) huis. Tijdens de coronacrisis is hiermee volop geëxperimenteerd. Dat het publiek post-corona weer grotendeels is teruggekeerd in de theaters, in de concertzalen, op festivals en in de pretparken, maakt duidelijk dat er niets boven 'live' gaat. Dat geldt ook voor de zakelijke markt. De behoefte aan (live) ontmoeting is groot.
- b. Van een 'vraaggestuurde' naar een 'aanbodgestuurde' markt – Vroeger kon een eventorganisator via een impresariaat een artiest (of een gezelschap) boeken. Dan was het alleen nog de kunst om voldoende tickets te verkopen. Heden ten dage bepalen artiesten echter zelf of ze optreden en zo ja, waar dat dan is. Een grote vraag vanuit de markt betekent nog niet dat het aanbod ook daadwerkelijk beschikbaar is. Daarmee is de markt fundamenteel veranderd.
- c. Toenemende concurrentie in de vrijetijdsmarkt – Onder andere vanwege de voortschrijdende digitalisering van de samenleving (zie ook a.), de veranderende markt (zie b.) en door het vervagen van de grenzen tussen 'hoge' en 'lage' cultuur, neemt het aanbod van vrijetijdsactiviteiten nog steeds toe. De consument krijgt meer en meer keuzemogelijkheden. Om als eventorganisator succesvol te zijn, wordt het steeds belangrijker om een van de 'concurrentie' onderscheidende activiteit en/of concept aan te bieden.
- d. Explosieve toename van kosten – Met name na de coronacrisis ziet de evenementenbranche zich geplaagd voor enorme kostenstijgingen. Dit betreffen niet alleen de kosten van de productie (o.a. techniek, logistiek, veiligheid, personeel), maar dit geldt ook voor de programmakosten/gages. Deze ontwikkeling heeft vanzelfsprekend forse repercussies op de toegangsprijzen van evenementen. Daarmee zijn ook de financiële risico's die eventorganisatoren lopen substantieel toegenomen. Voor concerten en/of festivals geldt grofweg de regel dat voor elke euro die wordt besteed aan programma, er drie euro's moeten worden geïnvesteerd in de infrastructuur, hardware, veiligheid et cetera.
- e. Schaalvergroting – Onder andere om kosten te reduceren (en opbrengsten te verhogen) wordt de schaal waarop evenementen worden georganiseerd steeds groter. Voor artiesten zijn één of meer optredens in de Ziggo Dome in Amsterdam veel lucratiever dan een tournee langs kleinere zalen in het land. Een ontwikkeling die hiermee samenhangt is dat grotere theaterproducties steeds vaker nog op slechts één vaste, goed geoutilleerde locatie in Nederland te zien zijn, bij voorkeur in de Randstad. Vanuit het streven naar duurzaamheid is dit natuurlijk een goede ontwikkeling. Inmiddels kent Nederland ook een aantal locaties die specifiek zijn

ingericht om grote evenementen te kunnen hosten. Denk aan de hiervoor genoemde Ziggo Dome, en aan de AFAS Live (Amsterdam) en de Ahoy Arena/RTM Stage (Rotterdam).

4.2 Huidige voorzieningen in stad en regio

De haalbaarheid van niet-sportgerelateerde evenementen in een nieuw en/of vernieuwd Sportpaleis hangt vanzelfsprekend ook samen met het voorzieningenniveau dat al in Alkmaar en de grotere regio aanwezig is. We gaan hierbij uitsluitend in op accommodaties die qua functionaliteit en schaalgrootte een verband hebben met de vraag die nu voor het beoogde nieuwe Sportpaleis voorligt.

AFAS Stadion

Het stadion waar AZ speelt, fungeert ook in bredere zin als evenementen- en congreslocatie. Het stadion beschikt over zestien verschillende zalen met een bandbreedtecapaciteit van 5 - 2.500 personen.

TAQA Theater De Vest/Grote Kerk

Het TAQA Theater De Vest omvat twee theaterzalen: de grote zaal met 700 zitplaatsen, voorzien van een balkon, een orkestbak en een lijsttoneel, en een kleine zaal met 280 zitplaatsen op een vlakke vloer. Het theater biedt een breed professioneel aanbod aan podiumkunsten (cabaret, toneel, musical, jeugd- en familievoorstellingen, dans, muziektheater en theaterconcerten). Samen met de faciliteiten in de Grote Kerk beschikt De Vest over acht flexibel in te richten ruimtes met een capaciteit tot 1.500 mensen voor de organisatie van zakelijke evenementen (congressen, workshops, vergaderingen, presentaties en personeelsfeesten).

In TAQA Theater De Vest/Grote Kerk vinden jaarlijks meer dan 1.000 activiteiten plaats, die meer dan 450.000 bezoeken genereren.

Poppodium Victorie

Podium Victorie, waarvan de nieuwbouw in september 2017 in gebruik werd genomen, omvat een grote zaal voor maximaal 900 bezoekers en een kleine zaal met een maximale capaciteit van 240 bezoekers. Het activiteitenaanbod van Victorie is divers en in dat opzicht representatief voor een poppodium binnen het zogenoemde 'clubcircuit'. Ook Victorie presenteert zich als full-service evenementenlocatie voor zakelijke bijeenkomsten. In 2023 werden er in totaal 442 activiteiten geïnitieerd, die tot 106.000 bezoeken leidden. Victorie heeft de ambitie om de capaciteit van de grote zaal uit te breiden naar 1.500. BMC heeft geen inhoudelijke en/of bedrijfsmatige onderbouwing gezien van deze ambitie.

Overige voorzieningen

In de regio Alkmaar zijn er een aantal hotels die faciliteiten aanbieden voor de organisatie van kleinschalige evenementen (o.a. Bergen, Schoorl en Egmond aan Zee), maar deze fungeren meer als vergaderlocatie dan als evenementenlocatie.

4.3 Demografische ontwikkelingen

De gemeente Alkmaar telde op 1 januari 2024 112.304 inwoners. De opbouw van de bevolking naar leeftijd en geslacht is grotendeels in lijn met de gemiddelden in alle overige gemeenten in Nederland. Het aandeel inwoners in de leeftijdsgroepen 25 - 44 jaar en 45 - 64 jaar ligt in Alkmaar wel iets hoger (respectievelijk +0,5% en + 0,7%), terwijl het aandeel van inwoners in de leeftijd 15 - 24 jaar lager ligt (-1,5%). Op basis hiervan zou je kunnen stellen dat de 'vergrijzing' binnen de gemeente Alkmaar hoger uitkomt dan het landelijk gemiddelde.

Er wordt in de komende 30 jaar in Alkmaar nog wel een substantiële toename van het aantal inwoners verwacht. Men rekent op circa 30.000 meer inwoners. Dit heeft vooral te maken met het beoogde woningbouwprogramma in de Alkmaarse Kanaalzone. Deze ontwikkeling is vanzelfsprekend relevant voor het vaststellen van het gewenste voorzieningenniveau op termijn.

4.4 Benchmark

We hebben in het kader van ons onderzoek ook gekeken naar vergelijkbare voorzieningen elders in Nederland en België.

	Ahoy Rotterdam	Sportpaleis Antwerpen	Omnisport Apeldoorn	Topsport-centrum Almere	opmerkingen
bouwjaar	1968	1933	2008	2007	Na 1968 hebben er meerdere verbouwingen en uitbreidingen van Ahoy plaatsgevonden.
eigendom vastgoed	gemeente Rotterdam	Live Nation	gemeente Apeldoorn	gemeente Almere	
capaciteit	16.426 (Ahoy Arena)	23.359	5.000	3.000	
exploitant	Ahoy BV	Live Nation	Libéma	gemeente Almere	
concept	multifunctioneel evenementen-complex	multifunctionele evenementenhal	sportcomplex met mogelijkheden voor niet-sportgerelateerde evenementen	sportcomplex met mogelijkheden voor niet-sportgerelateerde evenementen	
activiteiten	beurzen, congressen, concerten, sportevenementen	concerten, sportevenementen	top- en breedtesport, zakelijke bijeenkomsten	top- en breedtesport, zakelijke bijeenkomsten (circa 150 - 200 per jaar)	Almere heeft onder de tribune congres-vergader-faciliteiten.

Ahoy Rotterdam en Sportpaleis Antwerpen zijn, anders dan het beoogde nieuwe Sportpaleis in Alkmaar, multifunctionele eventlocaties, waar ook sportgerelateerde activiteiten plaatsvinden. Qua schaalgrootte en geografische ligging zijn deze eventlocaties niet te vergelijken met het beoogde nieuwe Sportpaleis in Alkmaar. Het Topsportcentrum in Almere faciliteert ook niet-sportgerelateerde activiteiten, maar deze beperken zich tot zakelijke bijeenkomsten (vergaderingen, cursussen, seminars, eigen presentaties van de gemeente). Dit geldt ook voor Omnisport Apeldoorn. Daarom mag worden geconcludeerd dat er in Nederland geen vergelijkbare accommodaties zijn die zich primair richten op top- en breedtesport, maar die ook niet-sportgerelateerde evenementen op het gebied van muziekuitvoeringen, theatervoorstellingen en/of entertainment structureel faciliteren. De reden daarvoor is dat deze activiteiten moeilijk, zo niet onmogelijk (gelijkwaardig) met elkaar zijn te combineren. Dit zou dan ook voor het beoogde nieuwe Sportpaleis in Alkmaar gelden.

H5 | Haalbaarheid niet-sportgerelateerde evenementen 3.500 - 6.000 bezoekers (deelvraag A)

5.1 Uitgangspunten beschikbare capaciteit

Elk evenement vraagt een specifieke inrichting van en/of opstelling binnen het Sportpaleis. Deze is bepalend voor de maximale capaciteit aan bezoekers per evenement. Bij de beoordeling van de haalbaarheid van niet-sportgerelateerde evenementen gaan we uit van vier soorten evenementen met de volgende indelingsprincipes en (maximale) capaciteit:

soort evenement	indeling van de ruimte	capaciteit variant 1 - 3	capaciteit variant 4	toelichting
zakelijke bijeenkomsten	vlakke vloer binnen rondbaan	2.300 m2	3.250 m2	
theatervoorstellingen	zitplaatsen op tribune en vlakke vloer binnen rondbaan	2.500	3.500	Vanwege 'zichtlijnen' is slechts één zijde van de (vaste) tribune te gebruiken.
(pop)concerten	zitplaatsen op tribune en staanplaatsen op vlakke vloer binnen rondbaan	4.000 - 5.000	5.000 - 6.000	Vanwege 'zichtlijnen' is slechts één zijde van de (vaste) tribune te gebruiken. In een enkel geval kan het voorkomen dat er een 'round stage' wordt gebruikt op de sportvloer met rondom zit- en/of staanplaatsen.
danceparty's	staanplaatsen op vlakke vloer binnen rondbaan	4.000 - 5.000	5.000 - 6.000	Omdat danceparty's (i.t.t. pop en theater) doorgaans niet werken met een groot podium en overeenkomstige backstage-area, blijft er meer capaciteit voor het publiek over.

NB Omdat er bij theatervoorstellingen, (pop)concerten en danceparty's sprake is van min of meer vaste indelingsprincipes, hebben we de (maximale) capaciteit uitgedrukt in het aantal bezoekers. Dit geldt niet voor zakelijke bijeenkomsten. Om die reden hebben we in dit geval de (maximaal) beschikbare vloeroppervlakte opgegeven.

5.2 Beoordeling soorten niet-sportgerelateerde evenementen

In deze paragraaf beoordelen we de vier soorten niet-sportgerelateerde evenementen op haalbaarheid in relatie tot de planontwikkeling voor het nieuwe of vernieuwde Sportpaleis.

A. Zakelijke bijeenkomsten

		<i>opmerkingen</i>
Aard van de activiteiten	Kleinschalige beurzen, bedrijfspresentaties, bedrijfsfeesten, rommelmarkten	In de beoogde opzet is het Sportpaleis ongeschikt voor congressen vanwege het ontbreken van 'break-outrooms'
Moment van de activiteiten	Jaarrond, met uitzondering van de vakantieperioden	
Beschikbare capaciteit	Circa 2.300 m2	Middenterrein Sportpaleis
Benodigde faciliteiten	Mogelijkheid om zaal intiemer te maken (tribunes uit het zicht)	
Raming aantallen	Een verdubbeling van het huidige aantal zakelijke bijeenkomsten achten we mogelijk	
Gevolgen sportgerelateerde activiteiten	Afhankelijk van de duur van het zakelijk evenement. Er dient verder rekening te worden gehouden met een periode van opbouw en afbreken	
Exploitatiemodel	Op basis van verhuur. Horeca wordt in beginsel door het Sportpaleis in eigen beheer geëxploiteerd	
Investeringsen	Mogelijkheid om zaal intiemer te maken (tribunes die niet worden gebruikt uit het zicht). Grit van minimaal 12 ophangpunten (2-tons)	Mogelijk zijn deze voorzieningen ook gewenst voor sportgerelateerde activiteiten. Raming: minimaal € 1.000.000 exclusief btw, exclusief

	voor motoren t.b.v. licht en geluid ter plekke van het podium en/of verplaatsbaar middels een railsysteem. Stroomvoorziening 400 - 500 kVA met aparte geluidsgroep minimaal 50 kVA). Kabelwegen	bijkomende bouwkundige kosten
Bijdrage in exploitatie Sportpaleis	Een verdubbeling van de huidige netto-bijdrage uit niet-sportgerelateerde activiteiten aan de totale exploitatie van het Sportpaleis achten we mogelijk	Volgens opgave van Alkmaar Sport wordt nu jaarlijks een netto-resultaat van € 10.000 gerealiseerd. Dit zou betekenen dat in de nieuwe situatie ten minste een netto-resultaat van € 20.000 kan worden gerealiseerd

B. Theatervoorstellingen

		<i>opmerkingen</i>
Aard van de activiteiten	Bijzondere meerdaagse voorstellingen, waarvoor de capaciteit van De Vest/Grote Kerk niet toereikend is en/of die een speciale ambiance behoeven	
Moment van de activiteiten	Conform theaterseizoen	
Beschikbare capaciteit	2.000 - 2.500 zitplaatsen	50% van de tribunecapaciteit = 1.000 + (1.000 - 1.500) losse stoelen op het middenterrein, uitgaande van een podiumopstelling aan de lange zijde van de sporthal
Benodigde faciliteiten	Mogelijkheid om zaal intiemer te maken (tribunes die niet worden gebruikt uit het zicht). Grit van minimaal 12 ophangpunten (2-tons) voor motoren t.b.v. licht en geluid ter plekke van het podium en/of verplaatsbaar middels een railsysteem. Stroomvoorziening 400 - 500	

	kVA met aparte geluidsgroep minimaal 50 kVA). Kabelwegen Voldoende geluidswerende voorzieningen (overdracht geluid van binnen naar buiten)	
Raming aantallen	Naar verwachting <u>marginaal aantal</u>, gelet op hoge ontwikkel- en productiekosten en/of vanwege het ontbreken van relevant en/of passend aanbod	Theater De Vest geeft aan geen ambitie te hebben en/of mogelijkheden te zien om dergelijke producties te initiëren
Exploitatiemodel	Op basis van verhuur of coproductie Sportpaleis en producent	
Investeringsen	Systeem met doeken aan een rails om zaal te verkleinen. Grit van ophangpunten voor 'vliegen' van licht, geluid en/of audiovisueel, en mogelijk akoestische voorzieningen. Stroom. Kabelwegen Geluidwerende voorzieningen.	Mogelijk zijn deze voorzieningen ook gewenst voor sportgerelateerde activiteiten. Raming: minimaal € 1.000.000 exclusief btw, exclusief bijkomende bouwkundige kosten PM
Gevolgen sportgerelateerde activiteiten	Theatervoorstellingen zullen een aanzienlijk beslag leggen op de faciliteiten van het Sportpaleis (opbouw, montage, doorloop, uitvoering, afbreken)	
Bijdrage in exploitatie Sportpaleis	Geen financiële bijdrage aan de exploitatie van het Sportpaleis als geheel. Eerder dient rekening te worden gehouden met een aanzienlijk nadelig saldo. Mogelijk wel een maatschappelijke waarde	Theaterproducties van deze schaalgrootte zijn niet rendabel te exploiteren

C. Concerten

		<i>opmerkingen</i>
Aard van de activiteiten	Popconcerten, waarvoor de capaciteit van Victorie niet toereikend is en/of die een afwijkende ambiance behoeven	Gelet op de akoestische omstandigheden, achten we het beoogde Sportpaleis ongeschikt voor onversterkte muziek (lees: klassieke uitvoeringen)
Moment van de activiteiten	Met name buiten het (outdoor) festivalseizoen	
Beschikbare capaciteit	1.000 zitplaatsen en 3.000 - 4.000 staanplaatsen	50% van de beschikbare tribunecapaciteit = 1.000 + (3.000 - 4.000) staanplaatsen op het middenterrein
Benodigde faciliteiten	Mogelijkheid om zaal intiemer te maken (tribunes die niet worden gebruikt uit het zicht). Grit van minimaal 12 ophangpunten (2-tons) voor motoren t.b.v. licht en geluid ter plekke van het podium en/of verplaatsbaar middels een railsysteem. Stroomvoorziening 400 - 500 kVA met aparte geluidsgroep minimaal 50 kVA). Kabelwegen Voldoende geluidswerende voorzieningen (overdracht geluid van binnen naar buiten)	
Raming aantallen	Naar verwachting <u>marginaal aantal</u>	Er is onvoldoende aanbod van relevante acts
Exploitatiemodel	Op basis van verhuur. Er moet een mogelijkheid zijn om de horeca uit te kopen (denk aan mogelijke verplichtingen ten aanzien van sponsors)	
Investeringsen	Systeem met doeken aan een rails om zaal te verkleinen. Ophangpunten (vast of flexibel) voor 'vliegen' van	Mogelijk zijn deze voorzieningen ook gewenst voor sportgerelateerde activiteiten. Raming: minimaal € 1.000.000

	licht, geluid en/of audiovisueel, en mogelijk akoestische voorzieningen. Stroom. Kabelwegen Geluidwerende voorzieningen	exclusief btw, exclusief bijkomende bouwkundige kosten. PM
Gevolgen sportgerelateerde activiteiten	Concerten zullen een meerdaags beslag leggen op de faciliteiten van het Sportpaleis (opbouw, uitvoering, afbreken)	
Bijdrage in exploitatie Sportpaleis	In financiële zin naar verwachting nihil. Mogelijk wel een maatschappelijke waarde	De organisatie van popconcerten op deze schaalgrootte is <u>geen</u> 'verdienmodel'
Aanvullende opmerkingen	Gelet op de marktontwikkelingen is het niet aannemelijk dat het beoogde Sportpaleis wordt ingezet als locatie voor grootschalige popconcerten. Faciliteiten blijven te allen tijde 'suboptimaal'. Passend aanbod is zeer beperkt	

D. Danceparty's

		<i>opmerkingen</i>
Aard van de activiteiten	Dance-event met dj's en eventuele live-acts	
Moment van de activiteiten	Met name buiten het (outdoor) festivalseizoen	
Beschikbare capaciteit	4.000 - 5.000 staanplaatsen	
Benodigde faciliteiten	Mogelijkheid om zaal intiemer te maken (tribunes die niet worden gebruikt uit het zicht). Grit van minimaal 12 ophangpunten (2-tons) voor motoren t.b.v. licht en	

	geluid ter plekke van het podium en/of verplaatsbaar middels een railsysteem. Stroomvoorziening 400 - 500 kVA met aparte geluidsgroep minimaal 50 kVA). Kabelwegen Voldoende geluidswerende voorzieningen (overdracht geluid van binnen naar buiten)	
Raming aantallen	3 - 5 per jaar	
Exploitatiemodel	Op basis van verhuur. Er moet een mogelijkheid zijn om de horeca uit te kopen (denk aan mogelijke verplichtingen ten aanzien van sponsors)	
Investeringsen	Systeem met doeken aan een rails om zaal te verkleinen. Ophangpunten (vast of flexibel) voor 'vliegen' van licht, geluid en/of audiovisueel, en mogelijk akoestische voorzieningen. Stroom. Kabelwegen Geluidwerende voorzieningen	Mogelijk zijn deze voorzieningen ook gewenst voor sportgerelateerde activiteiten. Raming minimaal € 1.000.000 exclusief btw, exclusief bijkomende bouwkundige kosten PM
Gevolgen sportgerelateerde activiteiten	Danceparty's zullen een meerdaags beslag leggen op de faciliteiten van het Sportpaleis (opbouw, uitvoering, afbreken)	
Bijdrage in exploitatie Sportpaleis	Beperkt, mede vanwege het geringe aantal dat naar verwachting zal worden gerealiseerd	PM (o.a. afhankelijk van de huur die het Sportpaleis in de nieuwe situatie in rekening brengt en/of het resultaat van de onderhandelingen met de eventorganisator)

H6 | Haalbaarheid Sportpaleis als extra capaciteit van poppodium Victorie (deelvraag B)

Victorie heeft de ambitie om de zaalcapaciteit van het poppodium uit te breiden naar 1.500 bezoekers. De reden is dat Victorie vaak 'nee' moet verkopen, omdat concerten snel uitverkocht zijn. Een capaciteitsuitbreiding is volgens Victorie ook gewenst met het oog op de te verwachten verdere groei van Alkmaar qua aantal inwoners. Omdat de voornoemde ambitie nog niet is onderbouwd, BMC heeft althans daaromtrent geen stukken gezien, doen wij nu een aanname dat Victorie minimaal 15 keer per jaar zou kunnen uitverkopen op een concert voor 1.500 bezoekers.

Het zou naar de mening van BMC onverstandig zijn om in het ontwerp van het nieuwe, beoogde Sportpaleis substantiële investeringen mee te nemen specifiek gericht op het genoemde aantal concerten, temeer omdat de inrichting en/of set-up per concert kan verschillen. Bovendien is er vaak sprake van een zogenoemde 'eigen productie', waarbij de artiesten alle equipment zelf meenemen. Bijgevolg is men gebaat bij maximale flexibiliteit. Als voorbeeld: de gemeente heeft BMC gevraagd of het mogelijk is om in het beoogde nieuwe Sportpaleis een vaste podiumopstelling te realiseren. Een dergelijke podiumvoorziening zal om te beginnen altijd verzonken moeten worden om de sportvloer geheel vrij te kunnen houden. De kosten van een dergelijke voorziening ramen wij op € 1.300.000 exclusief btw en exclusief bijkomende bouwkundige kosten. Maar nog los van de substantiële investeringen die het een en ander vraagt, past een vaste podiumopstelling niet in de flexibiliteit, qua ruimte-indeling, die niet-sportgerelateerde evenementen als eis stellen. Daarnaast zal er naar verwachting moeten worden voorzien in extra bouwkundige maatregelen om geluidsoverdracht van binnen naar buiten te reduceren en/of te laten aansluiten bij de regelgeving.

Een en ander betekent dat er per concert een volledige productie moet worden opgebouwd en moet worden afgebroken (podium, rigging, geluid, licht, audiovisueel en specifieke publieksvoorzieningen). Bij de huidige inzichten schatten wij in dat hiermee per keer (ten opzichte van de huidige situatie in het poppodium) een extra investering van minimaal € 25.000 gemoeid is. De uiteindelijke hoogte van dit bedrag is mede afhankelijk van de huur die het Sportpaleis in dit geval aan Victorie in rekening gaat brengen. Het genoemde bedrag is uitdrukkelijk exclusief programmakosten (gage, garantie, uitkoopsom). De totale kosten zullen nooit kunnen worden gedekt uit de opbrengsten van de kaartverkoop en de horeca. Dit betekent dat er per saldo altijd een extra bijdrage vanuit de publieke middelen nodig zal zijn om deze concerten mogelijk te maken. Deze bijdrage zal vanzelfsprekend aanzienlijk lager liggen dan de jaarlijkse (extra) kosten van het realiseren van een nieuw poppodium (kapitaal- en beheerlasten), ervan uitgaande dat een uitbreiding van de capaciteit op de huidige locatie van Victorie niet mogelijk is.

Maar ook al zou de gemeente bereid zijn om dit (extra) negatieve saldo te compenseren, dan is een succesvolle bespeling van het nieuwe Sportpaleis niet gegarandeerd. Het grote succes van poppodia als Victorie (Alkmaar), Patronaat (Haarlem), Paradiso (Amsterdam), Melkweg (Amsterdam), Hedon (Zwolle) en Luxor (Arnhem) is mede toe te rekenen aan de unieke,

intieme ambiance, die eigen is aan de zalen binnen het zogenoemde 'clubcircuit'. Een dergelijke sfeer is niet te realiseren in een Sportpaleis. Daarmee ontstaat er een groot risico op uitval van aanbod en publiek. Het mislukken van een initiatief als de Waerdse Tempel in Heerhugowaard is hiervan een goed voorbeeld.

Ten slotte wijzen wij nog op het feit dat het gebruik van het Sportpaleis voor popconcerten, waarvoor Victorie te weinig capaciteit heeft, niet mogelijk is binnen het huidige bestemmingsplan (beperking in aantal en geluidsniveaus).

Daarom acht BMC het gebruik van het nieuwe beoogde Sportpaleis als alternatieve locatie voor concerten met een bandbreedtebereik van 900 - 1.500 bezoekers niet realistisch (deelvraag B).

H7 | Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

Op basis van onze marktverkenning (zie hoofdstuk 4) en de haalbaarheidsanalyses (zie hoofdstuk 5 en 6) komen we tot de volgende conclusies:

- a. Uitgaande van de (beperkte) capaciteit, de beschikbare faciliteiten en geografische ligging is het niet aannemelijk dat het beoogde nieuwe Sportpaleis in de toekomst een rol gaat spelen als locatie voor niet-sportgerelateerde evenementen met een landelijke uitstraling. Nederland kent op dit ogenblik voldoende, goed geëquipeerde evenementlocaties. Bovendien is het aanbod van dergelijke evenementen beperkt.
- b. Het beoogde nieuwe Sportpaleis kan een beperkte rol spelen in het faciliteren van niet-sportgerelateerde evenementen met een lokaal en/of regionaal bereik. Dit geldt met name voor kleinschalige beurzen, bedrijfspresentaties en/of -feesten, rommelmarkten en danceparty's voor maximaal 6.000 bezoekers. BMC acht het haalbaar dat het Sportpaleis hiermee het (netto-)resultaat op de niet-sportgerelateerde evenementen ten opzichte van de huidige situatie ten minste kan verdubbelen.
- c. De realisatie van niet-sportgerelateerde evenementen op het gebied van theater of (pop)concerten in het beoogde nieuwe Sportpaleis binnen een bandbreedtecapaciteit 3.500 - 6.000 achten wij om een aantal redenen niet haalbaar:
 - Het zal moeilijk, zo niet onmogelijk zijn om bij deze schaalgrootte een passend verdienmodel te creëren.
 - De beschikbare voorzieningen blijven suboptimaal. Het Sportpaleis moet concurreren met eventlocaties die wel optimaal zijn geoutilleerd.
 - Er is weinig tot geen aanbod op dit niveau en tegen deze condities.
- d. Gebruik van het nieuwe beoogde Sportpaleis als 'overloop' voor poppodium Victorie bij concerten tot 1.500 bezoekers achten wij eveneens niet haalbaar, vanwege de hoge (incidentele) productiekosten per concert. Deze kosten zullen naar verwachting niet te dekken zijn door de inkomsten uit kaartverkoop en horeca, waardoor er per saldo een fors exploitatietekort ontstaat. En ook al zou de gemeente voor dit exploitatietekort extra middelen beschikbaar stellen, dan blijft er een aanzienlijk risico bestaan wat betreft uitval van aanbod en publiek, omdat ook in een nieuw Sportpaleis nooit de unieke sfeer kan worden gecreëerd die eigen is aan een poppodium als Victorie.

7.2 Aanbevelingen

Op basis van de conclusies, zoals opgenomen in paragraaf 7.1, komen we tot de volgende aanbevelingen:

- a. Neem in de verdere planontwikkeling voor het beoogde nieuwe Sportpaleis geen investeringen mee die gericht zijn op niet-sportgerelateerde evenementen (€ 1.000.000 basis + pm), omdat er onvoldoende zekerheid is dat deze investeringen ook daadwerkelijk gaan renderen.
- b. Werk de ambitie van poppodium Victorie om tot capaciteitsuitbreiding te komen uit in een separaat plan voor een herontwikkeling van het poppodium op de huidige locatie of op een andere (alternatieve) locatie.

Bijlage 1 | Bronnen

In het kader van dit onderzoek hebben we gesproken en/of contact gehad met de volgende organisaties en/of personen:

- gemeentelijke beleidsadviseur(s) Sport
- gemeentelijke beleidsadviseur Cultuur
- gemeente beleidsadviseur Veiligheid
- portefeuillehouder Sport
- portefeuillehouder Cultuur
- directie poppodium Victorie
- directie TAQA Theater De Vest
- Alkmaar Sport
- Cultuur Kartel
- Stichting Hart van Noord-Holland
- Henry's Groep
- Nachtburgemeester Alkmaar
- Synarchis

Bijlage 2 | Ruimtestaten

De ruimtestaten voor de scenario's 1 t/m 4 zijn weergegeven op de volgende bladzijden:

- ruimtestaat scenario 1 op bladzijde 27
- ruimtestaat scenario 2 op bladzijde 28
- ruimtestaat scenario 3 op bladzijde 29
- ruimtestaat scenario 4 op bladzijde 30

BMC

Databankweg 26D
3821 AL Amersfoort

Postbus 490
3800 AL Amersfoort

(033) 496 52 00
info@bmc.nl
www.bmc.nl

KvK BMC Advies 32078667
IBAN NL91ABNA0504035754
BTW NL80.86.63.598 B.01

Colofon

9 januari 2025

Classificatie : Intern gebruik

Naam adviseur : Dick te Winkel

Projectnummer : PO046978

Kijk voor meer info op onze website: bmc.nl